

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק ט"ז אדר ב' תשפ"ב

פרשת צו

גליון תקכ"ט

שנה י"א

מפי ספרים וסופרים

לאהבה את השי"ת ולהתדבק במדותיו

פקודותיו? ענהו כן, שתי פעמים ביום פתחתי וקראתי בה מרישא לסיפא, ולא החסרתי אף אות אחת. ויתרגו בעל הבית ויגער בו בניזיפה, הלא כל עיקר האגרת היתה לא לקריאה גרידא, אלא שעי" הקריאה תדע מה לעשות, ואתה הזנחת כל עסקי אוי ואבוי למשרתים כאלה.

הנמשל: השי"ת אינו זקוק לשרותנו, כל עצמנו לא ברא אלא למען יוכל היטיב אתנו, וברוב רחמיו עלינו, נתן לנו את תורתו ויצונו לאהבו ולדבקה בו, בכדי שנזכה לקבל שכרנו ולא לאכול ארוחות חינם, אכן הננו משרתים סכלים, כי אנו אומרים לצאת ידי חובתנו באמירה בלבד משפה ולחוץ, חושבים אנו שבקריאת האגרת לכד אנו משרתים לבעל הבית, ושוכחים כי כל התורה לא נתנה, אלא להגיע על ידה לאהבת השי"ת ולהתדבק במדותיו, וכמו שאיננו יכולים לקיים מצות תפילין רק ע"י אמירת וקשרתם, כן איננו מקיימים מצות ואהבת את ה' אלוקיך באמירה בלבד. מה נענה איפוא ליום הדין.

(בשם הגה"ק ה"חפץ חיים זיע"א)

בעוונותינו הרבים אנו קוראים פעמיים בכל יום "ואהבת את ה' אלקיך", ואיננו חושבים אפילו רגע להתבונן באהבת ה' כיצד להגיע למדרגה זו ובמה להתאהב בהשי"ת, אנו ממליכים את שם כבודו בכל יום, על כל שבעת הרקיעים, על הארץ וארבע רוחותיה, אבל שוכחים אנו לגמרי להמליך את השי"ת על עצמנו אנו.

משל למה הדבר דומה: לאיש שבא אצל בעל הבית ויבקשו לקבלו בתור משרתו בעסקיו הרבים ויענהו בעל הבית כי אינו זקוק עכשיו למשרתים, אך אם יבטיחו שישרתו באמונה וימלא אחרי כל ההוראות שיתן לו, יקבל אותו. כמוכן שהאיש הזה הבטיחו וישבע לו שבועת אומן. אירע פעם שלפני בעל הבית היתה דרך רחוקה, ויקרא לאיש אמוני וימסור בידו אגרת כתובה מכל צדדיה, ויצוהו למלא בדיוק אחרי כל פקודה ופקודה הנוכרת במכתבו זה. משרתו קבל אגרתו והבטיחו כי לא יסור ימין ושמאל מכל אשר צוהו. ויהי היום ובעל הבית חזר מדרכו, ויתיצב לפניו בין משרתיו הרבים גם משרתו זה, ועל שאלתו אם מלא את

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

הרהורי עבירה קשים מעבירה

וידבר ה' וגו', זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר וגו' (ו', א'-ב') ופירש"י ז"ל אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס.

ולחבין דברי רש"י ז"ל נקדים דאיתא במס' סנהדרין (צ"ט): אמר רבא כוליה גופי דרופתקיניהו טובי' לדזבי דהוי דרופתקא דאורייתא, ופירש"י ז"ל שם לשון אחר דרופתקי כיס ארוך שמשימין בו מעות וכל הגופים נרתקין הם וכו' עיי"ש, והענין הוא כי הגוף הוא בחי' חיצונית, והפנימיות נקרא בחינת נשמה, כמ"ש חז"ל תפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה, והנה במסכת יומא (כ"ט). אמרו הרהורי עבירה קשים מעבירה, וביאור הענין י"ל שאם חטא האדם בפועל לאמר עשיית המעשה יודע שנגמר העבירה, אבל הרהור אין לה שיעור, וגם על הרהור נדמה לו שלא חטא כלל ולאשת לבו לשוב ע"ז, וכעין דברי רבינו יונה (ברכות דף א': ד"ה והא) על ספק עבירה עיי"ש, וע"ז אר"ש יותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כיס, היינו על הרהורי עבירה שלא גמר העבירה בפועל עם הגוף שלה, כי זה הוא קשה מעבירה.

כשאדם עושה תשובה מאהבה, הזדונות נעשות לו כזכיות
צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה וגו'. בפרש"י ז"ל אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס עכ"ל. י"ל בדרך רמז עפ"ד הרב הקדוש במגיד מקאזניץ זצוק"ל (מובא דבריו הק' לפרשה אות ג) שעבודת הקודש צריך להיות באהבה ויראה באהבה שבלא יראה יוכל האדם לבוא לכלות הנפש ע"ש. וכ"ק אאמו"ר זצלה"ה זי"ע (בעל תפארת שמואל) פי' הענין דתשובה מאהבה הזדונות נעשות לו כזכיות, לפי שע"י תשובה מאהבה עושה תשובה גם על המחשבה לא טובה, אע"פ שאינו נידון על המחשבה, משא"כ תשובה מיראה עושה תשובה רק על המעשים משום הכא נעשות לו כשגונות, עכדה"ק.
(עקדת יצחק)

מה שונה עבודה במחשבה מעבודה מעשית

צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה. פירש"י ז"ל אר"ש יותר צריך הכ' לזרז במקום שיש חסרון כיס, ודקדקו למה לא נאמר בכל הקרבנות ובהמצות שיש חסרון כיס לשון זירוז רק בעולה בלבד.

אולי י"ל ע"פ דרכי עבודה ועפ"י אמרם ז"ל (יומא כ"ט) הרהורי עבירה קשה מעבירה, והענין היא כי עיקר העבודות היא שיקדש ויטהר האדם את מוחו ומחשבתו ולבו, וכש"נ (פ' שלח) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו' למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלקיכם והעיקר היא שמירת הלב וכש"נ (משלי ד') מכל משמר נצור לבך כי ממנו תוצאת חיים, כי עבודה זו יוכל להיות נקי ומנוקה בלי שמצה ח"ו, כי מחשבת הלב וטהרת המוח והמחשבה אינו נגלה לבן אדם, רק אני ד' חוקר לב ובוהן כליות, אבל במצו' מעשיות יוכל להיות תערוכות מחשבות זרות שעושה ע"מ לקבל פרס ולטובתו בעוה"ז ולהנאתו שייכבדוהו בני אדם הרואים אותו שעושה מצו', וזוהו אמרו ז"ל הרהורי עבירה קשה מעבירה.
(תפארת שמואל)

כל האומר דברי תורה ברבים ידמה כאילו עומד באש

איתא במד"ר (פ' זו) א"ר לוי נימוס קלוסים הוא שכל המתגאה אינו אלא באש וכו' ע"ש, ועפ"ז יבוארו דברי המדרש תנחומא (הובא בפתיחה לסה"ק ישמח ישראל מכ"ק מרן אדמו"ר זי"ע) כל האומר דברי תורה ברבים ידמה כאילו עומד באש, לפי שמי שאומר דברי תורה ברבים עלול לבוא להתפארות ופניות (וכן כתב רבינו זי"ע שם) ועיי"ז יהיה נידון באש כמ"ש במד"ר.

ואפשר לומר הטעם שנידון באש לפי שהתגלות השכינה למשה רבינו ע"ה היתה בסנה בוער באש להראות שהקב"ה מחבב השפלים ומשרה שכינתו עליה, מש"ה נידון באש שהיא מדה כנגד מדה, ומשום הכא כל האומר דברי תורה ברבים ידמה כאילו עומד באש והבן.

(אמונת משה)

ווארט

נסיעה לצדיקים לשבת ויום טוב

הקדוש מראפשיץ זי"ע אמר: שנכון ליסע לצדיק על שבת קודש דוקא, כדי שלאחר מאה שנה אף אם ח"ו יגמר דינו לגיהנום מכל מקום ביום השבת קודש דכל חיביא דגיהנם נייחין, יש לו ברירה לומר שרצונו שינהגו אותו אל הרבי שלו שהיה נוסע אליו על שבת, ומוכרחים למלאות שאלתו כדי שיהיה לו נייחא, דאי לאו הכי אין זה נייח.

ודודי זקני הק' משידלאווצי זי"ע אמר שראוי לאדם לבקש אחרי פטירתו שהרבי שלו יהיה בתוך הבית דין שידונו אותו, ומוכרחים למלאות שאלתו, ולא ימלט שהרבי שלו לא יעשה לו טובה. וכונודע העובדא שהיה אצל מרן הקדוש מוהר"י מרוזין זצ"ל זי"ע וכי"א. (אור הנר עניני שבת, קדושת היהודי)

החסידיים שנוסעים בתקשרות ובשאיפה לקבל חסידות, אותם שמרגישים את הפעולה אשר החסידות בהם פועלת, השבת והיום טוב שהם אצל רבם הוא אצלם מבחר ימי חייהם, בחינת ימי קדם וחיי גן עדן רוממים, זכים וטהורים, בתוך שממות מדבר ימי עולם הזה של חול. (הכשרת האברכים, מבא השערים פרק ח)

אלין פרפ"ח ר' יצחק
כן פרפ"ח ר' משה אריה צבי
נאצי"א י' סיון תש"א

מרגניתא דיצחק פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

הגויים שעינו את ישראל. (אור החיים)

"זאת תורת העולה", היינו לימוד תורת העולה, "היא העולה על מוקדה על המזבח", הוא כמו שהבאנו קרבן בפועל ונשרף על המזבח (וכמ"ש חז"ל כל הלומד פרשת עולה כאילו הקריב עולה) "כל הלילה" היינו כל ליל הגלות הוא כן, "עד הבוקר" עד שיהיה הגאולה שלימה, שאז נקריב בפועל ממש את הקרבנות. (כלי יקר)

הרה"ק ר' ברוך ממעזיבונ זי"ע פירש: חם ליבי בקרבי (תהילים לט, ד), כואב ובווער לבי מצער, "בהגיגי" כאשר אני חושב על תבער אש במקום שתבעיר אש על המזבח, שאקריב שם הקרבנות "דברתי בלשוני" במקום להקריב בפועל קרבנות אני מדבר רק בלשוני דהיינו שאני קורא פרשיות הקרבנות דאיתא ע"ז "ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג).

(מטעמי שולחן שבת)

ואש המזבח תוקד בו (ו, ב). כאשר הרה"ק בעל "אמרי אמת" מגור זצ"ל היה עדיין ילד כבן חמש, ולמד פרשת השבוע מפי המלמד, כשהגיע לפסוק זה, שאל את פי המלמד, מדוע נאמר ואש המזבח תוקד בו, היה צ"ל תוקד עליו על המזבח? לא ידע המלמד מה להשיבו, וא"ל שאל את אביו ויגד לך פשט הכתוב, פנה הילד לאביו בשאלה זו וא"ל אביו בעל "השפת אמת", ומה חשבת אתה לומר בזה, אמר לו: לדעתי הכוונה היא שאש המזבח תוקד בו, בהכהן, שיאיר אצלו המצוה כמו אש...

זאת התורה לעולה ולחטאת ולאשם (ז, לו). האמת היא, שאפילו לימוד התורה תלוי לפי מחשבת האדם הלומדה, כי הלומדה לשמה עליו נאמר: "וצדיקים ילכו בם" (הושע יד, י) ואם כוונתו להיות לו לקרדום להפור בה ח"ו הרי נאמר (שם): "ופשעים יכשלו בם", ואל זה רמז הכתוב "זאת התורה הנלמדת ע"י האדם, יכול להיות לפעמים "לעלה ולמנחה" לפניו ית' לריח ניחוח לה, ולפעמים זה יכול להיות "לחטאת ולאשם", היינו סם חיים למיימונים בה וסם המות למשמאילים בה.

(מר ישראל להרה"ק מרוזין זי"ע)

ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים (ו, ד). אחד קבל לפניו על ענין אחד הרבה פעמים במשך הרבה זמן, אמר לו: כתיב ופשט את בגדיו היינו שכל אדם יש לו ענינים שהיצה"ר מפילו בהם ומסיתו, אבל צריך להיות שבכל פעם ישפוט את הבגידות האלו שנפל בהם, היינו שיתקנה, ולבש בגדים אחרים שיקח עצמו לתקן בגידות אחרות ולא שיהיה תמיד מחזיק באותן הבגידות, שוין צייט צי פערעכטין יענס, נעמען זיך שוין צי פעעס אנדערש (כבר הגיע הזמן לתקן ענינים אחרים). (אמרות משה, קאברין)

ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור, והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה (ו, ד-ה) אמר בדרך מוסר, כל אדם עליו לזכור כי יבוא זמן אשר "ופשט את בגדיו" - רמז ליום המיתה, "ולבש בגדים אחרים" לבישת התכריכין, "והוציא את הדשן" - רמז על הגוף שהוא פסולת אחרי שהנשמה עולה למעלה, "אל מחוץ למחנה" לבית מועד כל חי, שהרי אין עושין בית החיים בתוך העיר, "אל מקום טהור" שנקרא דאם הייליגע ארט (האדמה הק') "והאש על המזבח" אש הגיהנום, "תוקד בו לא תכבה" על כן לכה ונשובה אל ה'.

ברש"י ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס, פירש הרה"ק ר' צבי מרימנוב זצ"ל, ברצוני לומר, באותן המצוות שאין קונים אותם בעד מים יקרים. (אור הגנוז)

ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כיס, היינו בעקבא דמשיחא שכלה הפרוטה מן הכיס צריך התחזקות ביותר. (דברי ישראל, מודיין)

זאת תורת העולה הוא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה (ו, ב). "הוא העולה" היינו כלל ישראל שנאמר בו מי זאת "עולה" מן המדבר, "על מוקדה" סובלים יסורים בגלות "על המזבח" היסורים דומים למזבח כפרה. וממשיך הכתוב עד מתי יסבלו "כל הלילה" היינו הגלות שנמשלה ללילה, "עד הבוקר" עד שיאיר אור הגאולה שנמשל לבוקר, ואז, "אש המזבח תוקד בו לא תכבה", השי"ת ינקום את נקמתנו מיד

מעשי צדיקים

ואז קרה הדבר - כף הזכויות הכריעה

מאיר המארח, מביט חסר אונים על המאזמה המתחוללת בביתו הנאה, על המרבדים המתלכלכים ברפש, על הרצפה שהבהיקה לפני רגע ועתה מכוסה מעטה של בוץ וכו', "אמנם זכיתי בזכיה גדולה" מהרהר ר' מאיר, "אך אני אשלם תמורתה מחיר יקר". עוד רגע קט וקבוצת חסידים נלהבת פורצת לבית בקול שאון, הללו נשאו עמם בוץ ורפש, ובלי לתת דעת על העולם הגשמי שבתוכם הם ניצבים, מלכלכים הם את אשר לא התלכלך עד כה.

ר' מאיר ואשתו מביטים ב"חורבן" שירד על ביתם הנאה, ושוב אינם מסוגלים להבליג, "כיצד מעזיזים אתם ללכלך כך את ביתי?" מתפרץ לבסוף ר' מאיר, הלא מילאתם את ביתי בבוץ ורפש. הביטו הנוכחים סביבם והבינו ללבו של המארח, ניסו לקרצף את הרפש, אך לא הצליחו - מעונו של ר' מאיר הושחת כמעט ללא תקנה.

בערב לאחר שעזבו כל האורחים את חדרו של הרבי ויצאו מעודדים ומאוששים אל אור הלילה הצונן, שלח הרבי לקרוא לר' מאיר. פסע ר' מאיר לעבר חדר משכנו של הצדיק ובדרכו ראה כיצד עמלות המשרות לנקות את הבית. הרבי נעץ מבטו בפניו של ר' מאיר ולבסוף אמר: "ברצוני

אזירת חג ירדה על העירה הקטנה, הרה"ק רבי ישראל מרוזין זיע"א נכנס בשעריה והתכוון לחנות בה במסעו. יהודי העיר התרגשו, הן לא בכל יום זוכה עיירתם הקטנה לארח אחד מצדיקי הדור, עשירי העירה התווכחו ביניהם על הזכות לארח את הצדיק בבתיהם, ולבסוף נפלה הזכות בחלקו של ר' מאיר, יהודי עשיר ונכבד המפזר כספו לצדקה ובקי בחדרי התורה. אל ביתו הגדול והמפואר עשתה מרכבתו של הרבי, חום נעים שרר בבית, לעומת צינת החורף ששררה בחובות המושלגים, הצדיק שוכן, כמובן, בטוב ובנאה שבחדרי הבית, והמארח השתדל להנעים לו את שהותו ככל האפשר.

עד מהרה החלו יהודי העירה לנהור את ביתו של ר' מאיר, איש איש ומשאלת לבו, איש איש וצרת נפשו, והכל חפצים להיכנס לחדרו של הרבי, לפרוק את מועקת לבם וליטול מהצדיק ברכה ומלת עידוד. הקור העז לא הרתיע את ההמונים, שצבאו על דלתות הבית, רבים הביאו גם את נשותיהם ועולליהם, כדי שאף הם יזכו להתברך מפי הרבי.

כשנפתחו דלתות הבית פרץ כל הציבור פנימה לעבר חדרו של הרבי, ור'

לספר לך סיפור נאה". עשה ר' מאיר אזנו כאפרכסת, והרה"ק מרוזין החל לספר:

יהודי כפרי עני היה מטופל בששה בנים, ובנוסף עליהם היו סמוכים אל שולחנו גם הוריו הקשישים, אותו כפרי דר בבית שכלל אינו ראוי לתואר בית, בימות החורף היו הגשמים חודרים פנימה, ובקיץ היתה השמש קופחת על ראשי בני הבית. היה זה יום חורף צונן ומושלג, בביתו של הכפרי שררה חשכה, שכן פרוטות לקנית נר לא היו בנמצא, ומובן שעל עצי הסקה איש אף לא העז לחלוט, התכרבלו בני הבית בבליי הסחבות שלהם למצוא להם מסתור מהקור וטיפות המים הדולפים לתוך הבית. בפניתו ישב בעל הבית מרובבל בסחבותיו ולבו מלא צער, "עד מתי אפשר להתקיים בתנאים שכאלה?" הרהר, צר לי לראות את אשתי וילדי במצב עלוב שכזה, אך צר היה לו שבעתיים לראות כך את הוריו הזקנים והחלושים, הן נאמר "כבוד את אביך ואת אמך" - כלפיהם חובתי גדולה יותר.

בבוקר המחרת שככה הסערה, והכפרי החליט לעזוב את ביתו ולצאת לעיר הגדולה, אולי שם יאיר לו המזל פנים? נפרד מבני משפחתו, שם תרמיל על שכמו ויצא לדרך. ימים רבים הלך עד הגיעו לעיר הגדולה, ובעיר - אל מי יפנה באיך לו קרוב או מר, נכנס איפה אל בית המדרש ופתח בתפלה, מתוך לב קרוע בקעה תפילתו ועינים זלגו דמעות כמים.

כשסיים תפילתו הבחין כי יהודי עומד מן הצד ומתבונן בו, "מדוע תבכה?" שאל האיש. "אנא ספר לי, אולי אוכל לעזור לך". סיפר לו הכפרי על צרותיו הרבות, פניו של האיש נפלו בשמעו את דברי היהודי, בכל לבו חפץ לעזור לו, אך מה הוא מסוגל לעשות ואין הוא נמנה עם העשירים. בכל זאת שלף מכיסו שלושה זהובים והגישם לכפרי, "קח זאת" אמר, וצא לשוק וברא העולם הממציא פרנסה לכל ברואיו, בוודאי לא יקפח אותך, אך בטרם תצא לנסות את מזלך, בוא עמי לביתי ותסעד את לבך ותנוח מעמל הדרך, וכך תוכל לכלכל מעשך בצלילות הדעת.

לאחר שסעד הכפרי בבית מארחו ואף נח מהדרך, יצא עמו המארח אל השוק לעזור לו במסחרו, ואכן עד מהרה הזדמן לכפרי עסק כלשהו, ובאותו היום הרוויח שלושה זהובים. התעודד הכפרי וחפץ להשיב למארחו את שלשת הזהובים שקיבל ממנו, אך הלה סירב ואמר: עדיין אינך עשיר, המתן עד שישלח ה' ברכה במעשי ידיך ותוכל להשיב לי את כספי בכבוד רב. כיון שכך, החליט הכפרי לשוב לביתו, הוא ידע שבששת הזהובים יוכל לקנות מזון לבני ביתו המתענים ברעב, מיהר וקנה קמח ושמן ועוד מצרכי מזון, וכן עצי הסקה לחימום הבית, ועמד לצאת לדרך, מארחו הרחום שידע כי על האיש לעשות דרכו בשלג, העמיד לרשותו סוס ועגלה ואמר: כאשר תחזור לעירנו לעסוק שוב במסחר, תשיב לי את הסוס והעגלה.

הודה לו הכפרי מקרב לב ויצא לדרך, בשל הגשמים והשלגים היתה הדרך משובשת והעגלה התנהלה בעצלתיים, והכפרי התפלל בכל העת שיצליח להגיע בריא ושלם לביתו. לפתע נתקל הסוס באבן ומעד, התהפכה העגלה ונפלה לתוך בור שנפער בצד הדרך, נפל הכפרי וכל חבילותיו התפזרו על פני האדמה המרופשת. כשהצליח הכפרי להרים את גופו הדואב, הביט הכפרי סביב ועיניו

חשבו: העגלה הפוכה, הסוס תקוע בעמקי הבוץ, וכל צרורותיו העלובים מפוזרים ברפש וברטיבות, מילא ייאוש את לבו וכמעט השתלט עליו, אולם הוא שב לעשתונותו אזר כח ובידיים קפואות ניסה להוציא את הסוס מהבוץ ולהפוך את העגלה, אך לא הצליח, ובינתיים החל לרדת שלג והקור חדר לעצמותיו והיאוש שוב תקף אותו, צנח איפה והתיישב על אחד מחבילותיו ופרץ בבכי מר.

באותה עת נסע יהודי עשיר בדרך המושלגת בכרכרת החורף שלו, ומבין הרוחות השורקות הגיע לאזניו קול נוסף - קולו של העני הבוכה. קול הבכי זעזע את העשיר והוא הורה לבעל עגלה לנטות לכיוון הקול, בהגיעו ראה את העני במצבו העלוב והבין את אשר ארע. כהרף עין קפץ הוא ומשרתו מהכרכרה ופנו לעזור לעני, חילצו את הסוס השקוע בבוץ, הפכו את העגלה, אספו את כל הצרורות והחזירו הכל לתקנו. "תודה... תודה" מלמל הכפרי המאושר.

אך העשיר לא הסתפק בכך, הוא העלה את היהודי על כרכרתו המרופדת, הושיבו והשקוה במשקה משיב נפש, ואף נתן לו מזון להחיות את נפשו, את העגלה והסוס צויה לקשור לכרכרה וכך הוליד העשיר את הכפרי עד לפתח ביתו, ואף סייע בידו להכניס את צרורותיו לתוך ביתו. בהיכנסו, הבחין העשיר בבית העלוב של הכפרי, הבחין באשתו, בילדיו ובהוריו הקשישים. מיד עם הכנסם עטו הילדים על אביהם והתחננו ללחם. למראה הזה נקרע לבו של העשיר, מכלי להסס שלח ידו אל כיסו, הוציא את ארנקו, והגיש לכפרי סכום עצום: שש מאות זהובים. ובטרם הספיק הכפרי להגיב, אמר העשיר: ראשית לכל, האכל את בני ביתך, ולאחר מכן קנה לך בית ראוי לשמו, ופתח לך עסק שממנו תתפרנס. עמדו בני הבית המומים ונבוכים ולא ידעו כיצד להודות לעשיר שגמלם טובה כה גדולה, אך העשיר לא המתין למלות תודה, בלבו רחש תודה לקב"ה על שזימן לו מצווה חשובה שכזו, הוא פנה החוצה והמשיך דרכו בשמחה רבה.

מני אז חלפו שנים רבות ובא זמנו של העשיר להסתלק מן העולם, הגיעה נשמתו לבית דין של מעלה ונשאלה: "נשאת ונתת באמונה?" בטרם הספיק העשיר להשיב, באו אלפי מלאכים וכל אחד הכריז על עבירה שעשה המנוח, ונפסק דינו לגיהנום. אך בטרם נחתם פסק הדין הגיע מלאך מליץ יושר אחד ושאל בקול גדול: "כיצד אפשר להשליך לגיהנום אדם שהחיה עשרות נפשות מישראל, הרי נאמר 'כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא'..." החליטו להניח את זמיותו וחובותיו על שתי כפות המאזניים ולראות איזו תרביע, והנה לא הספיקו המצוות להכריע את הכף לטובה, מיהר המ' ל' יץ להביא את הכפרי העני, את הוריו וילדיו, ושמו אותם על כף הזכויות, אך גם הם לא הכריעו את הכף. אז רץ המלאך והביא אף את העגלה והסוס, אך גם אלה לא הכריעו, המלאך המ' ל' יץ לא אמר נואש ומיהר להביא את כל הבוץ ורפש שדבקו לעגלה, ולסוס ולצרורותיו של העני, והטיל אותם אל תוך הכף, ואז קרה הדבר - כף הזכויות הכריעה את כף העבירות, ומיד נפסק דינו של העשיר לגן עדן.

תם סיפורו של הרה"ק מרוזין, ר' מאיר בעל הבית, השפיל מבטו ולאזניו הגיע קולו של הצדיק: "השומע אתה ר' מאיר, לעיתים מסוגל רפש ובוץ של יהודים לחלץ מן הגיהנום. ולמה לך להתלונן?... הנחך ר' מאיר בראשו בהסכמה.

זכור אהבת קדומים

י"ד קדישא כ"ק מרן אדמו"ר רבי אברהם מנחם בן כ"ק מרן אדמו"ר רבי יהודה משה זצוקללה"ה בעל ה"אמרי מנחם"

~ פרק כה "בורא רפואות" מתוך הספר הנפלא "אמרי מנחם" סיפורי מופת על רבינו זי"ע ~

לשפך מרי שיחם לפני רבנו, ולהושע בכה ברכותיו הקדושות.

אך ראה את פניו המאירות של רבנו, פרץ אשד דמעות מעיניו. מבטו הרחיקאי של הרבי נסך בו עדוד, והרגיע במעט את סערת רוחו.

"מה ארע, ר' מרדכי?" - באה השאלה הדואגת. כמענה, הגיש הלה את צרור הדפים שבידו, והניחם לפני רבנו. "הייתי היום אצל הרופא" - התלעלע ר' מרדכי בבכיו, "הוא אמר לי שלא יוכלו להיות לי ילדים לעולם".

"הנה" - הוסיף לאחור שהות קצרה, בהצביעו בידו על תוצאות הבדיקות, "ממצא זה סמן הרופא והדגישו. לדבריו, 'כאן טמונה הבעיה! תוצאות בדיקה זו מגלות, כי לא אוכל להתברך בילדים'..."

הרבי נטל בידו את הדף המסמן, ועין בו לרגע. לפתע - לנגד עיניו המשתאות של ר' מרדכי נטל רבנו את קולמוסו, ו - מתח קו על מסקנת הרופא, ברצותו למחותה מהטפס.

"אח... הגיע ידו בבטול, 'סאיז גארנישט, דברי הבל וריק' - הרגיעו באחת - 'הרופא אינו בקי בדבריו'..."

על ימינם" - התעודד "שלוהא דרחמנא המ, אולי דרכם אושע'..."

הדלת נפתחה. ר' מרדכי נבלע מאחורי דלת חדר הרופא, ולבו מתפלל לברכת שמים.

כחלף מחצית השעה יצא מידעו מחדר הרופא. אך לא, מראה פניו אינו מבשר טובות. צרור דפים בידו הרועדת מעט, מבטו מדאג ומפחד, ודמעה אחת עומדת תלויה בזווית העין. "מה ארע? מה בשרו הרופא, שכך הוא נראה???"

ר' מרדכי התישב בכבדות על הכסא הראשון שנקרה בדרכו, וטמן את ראשו בין שתי ידיו. דומה, כי הרב עליו עולמו. "מה אעשה? לאן אפנה?" הקשה לעצמו בחסר אונים.

"ר' מרדכי, מה לך כי תפחד?!" - התענין רעהו, אשר הבחין במצב רוחו השפוף של חברו, וחש לעודדו. "גש לרבי, וה' יהא בעזרך'..."

מעדד קמעה התרומם ממקומו, מחה את דמעותיו ישר את גבו, ופניו הישר אל רחוב אחיעזר שבבני ברק, אל הבית אשר היה לתל תלפיות לרבים הבאים

דומה, כי כח הברכות להפקד בילדים נתן בידי רבנו, והוא בחמלתו הרבה הרעיף ברכות על החסידים.

יהודים מכל החוגים והעדות באו לחלות את פניו, ולזכות בברכת קדשו, וביניהם אף רבנים ואדמו"רים. מאריך ישראל ומוחוצה לה; מאמריקה, מאנגליה, מבלגיה ואף מהולנד נכנסו להזכיר עצמם, על מנת שיתפלל בעדם ויברכם בזרע של קימא.

פעמים היה הרבי מתנה את ברכתו בהסכמת האב לכבדו בסנדקאות בברית הרך שיוולד. [שכן, כידוע, היה לו בזה סוד נשגב, עד כי פעמים רבות היה הרבי מכתת רגליו למרחוק, על מנת לשמש כסנדק]. פעמים הורה לאלו שלא נפקדו בילדים להבטיח, כי בהולד להם בן יקחוהו בגיל שלש לחלאקע' למירוון. אלו ואלו הבטיחו, ואכן נושעו.

□ הרופא אינו בקי בדבריו □ התור מאחורי דלתו של הרופא התקצר. "נראה, כי בעוד מספר דקות יגיע תורו" - חלף הרהור מהיר בראשו של ר' מרדכי.

זמן רב חלף מנשואיו ועדיין לא נושע בילדים, אי לכך פנה לדרש בעצת הרופאים. "המלאך רפאל הרי נצב

ר' מרדכי החל לצאת מן החדר, והבטחתו של רבנו כמו רדפה אחריו, "הוא אומר שלא יהיו, ואני אומר שיהיו לך ילדים, גם יהיו..."

ואכן, לתקופת השנה האיר ביתו של ר' מרדכי באור יקררות. בת נולדה לו למזל טוב. והוסיפה ברכת רבנו להשפיע רב טוב, ובמשך השנים הבאות נוספו עוד בנים ובנות. בית מלא ברכת ה'...

□ אתה תגש ל'עמוד' □
שלהי חדש אלול.

תפלת מעריב הסתיימה. רבנו הסתובב, פניו אל הקהל, חפש ותר בעיניו אחר אדם מסים. משבהחין בו, סמן לו באצבעו נגשת אליו.

- "כשליח צבור קבוע, רצוני, שאף ביום כפור זה תגש ל'עמוד', להתפלל את תפלת היום." - הורה לו רבנו.

- "חלש אני, וקשה עלי הדבר הזה..."

- "ואף על פי כן..."

- "יש לי בקשה אל הרבי, ואם אקבל הבטחה על כך, אזי אתאמץ להיות שליחא דצבורא בתפלות היום הקדוש..."

...נו...

- "בתי נשואה מזה מספר שנים, ועדיין לא נפקדה בילדים. שרבנו יבטיח לי כי תושע בקרוב..."

ורבנו, מהנהן בראשו, "אתה תגש ל'עמוד', ואני לוקח ענין זה על כתפי..."

החגים חלפו ביעף, ימי החרף הסגיריים אף הם סימו את תפקידם. עם עונת הקיץ נתברכה בתו של אותו אברך בבת. ברכתו של רבנו נתקיימה במלאה...

* □ לא לנתח! □

אחד החסידים נכנס אל הקדש פנימה, וכלו נסער. "רבי, הושיעה!", נתמלטה הקריאה מפיו. רבנו, במראה עיניו המעודדות, רכן לעברו. "מה ארע?" - שאלו.

"אשתי מצויה בסכנת חיים מוחשית, מאחר ונצטברו נוזלים בראשה. הרופאים עומדים נואש מול המצב. הם טוענים, כי חייבים לנתח תכף ומיד."

אחר סימו לדבר, תלה החסיד את עיניו ברבי, מצפה למוצא פיו.

"בשום אופן לא לנתח! - באה התשובה הברורה - תהיה לה רפואה שלמה גם בלא זה..."

ואכן, כאשר דבר רבנו כן היה. אותה אשה קמה ממטת חליה והבריאה. הנוזלים נעלמו כלעומת שבאו, והיא חיה בבריאות עד היום הזה.

□ לב טוב □

על דלת ביתו של רבנו התדפק יהודי, והוא נסער כלו. "רבי, בן נולד לי אמש, והרופאים גלו מום בלבו. הם רוצים לנתחו." - תנה את צרתו בדמעות שלישי.

רבנו הביט בו במבט חומל, וענה לו בתקיפות. "הרגע, אמר לרופאים שיערכו בדיקה חוזרת, ולא יראו עוד מאומה!"

היהודי נשאר נטוע על מקומו, ועיניו אדמות מבכי. הוא לא הסתפק בברכתו של רבנו, והוסיף להתחנן ולבקש על נפש צאצאו.

בראות רבנו את שברון לבו, פנה ודבר אליו בנחרצות רבה: "מבטיח אני, כמו ששאר ילדיך בריאים ושלמים הם, כך גם בנך הנולד לך עתה, הנו בריא. ובוזה הענין לא תצטרך עוד להזכיר לפני..."

למותר לציון, כי דבריו של רבנו לא חזרו ריקם.

בבדיקה חוזרת שפשפו הרופאים את עיניהם בתמהון גובר, ואינם מאמינים למראה עיניהם. הם שבו ובהנו את תוצאות הבדיקות. אפס. "אין מום, התינוק בריא!" - הודיעו להורים המאשרים, ושחררו את הרך הנולד לשלום.

□ חזר בלב □

מעשה באשה שלקתה בעיניה, עד כי ראייתה הפכה להיות עכורה, ובכל מבט שנתנה ראתה כתמים כהים. היא כתתה רגליה מרופא אחד למשנהו, עברה בדיקות שונות, ובפי כלם תשובה אחידה: "לכאורה הכל תקין!" ובכל זאת, מצב ראייתה העגום הסב לה צער ועגמת נפש.

בצר לה פנתה אל אחד מבני משפחתה, ושחה לו את צערה. ולה, בשמעו את דבריה, החליט לפנות אל רבנו, ולשאל בעצתו.

הוא נכנס אל הקדש פנימה, והגיש את הקוויטל, בו נכתב שם האשה, ובקשתה לבריאות עיניה. רבנו הביט בקוויטל, ומידענו צפה למוצא פיו הטהור.

- "באיזו עין היא רואה כתמים?" - הקשה הרבי.

- "בעין ימין."

- "תאמר לה, שתלך לרופא לב", - הגיב רבנו למול פניו הנדהמות של השואל. "יש לה חולי בלב!" - הוסיף לומר, בהבהירו את דחיפות הענין.

משתומם ממענה קדשו של הרבי פנה הלה לדרכו, בלא שידע להשית עצה בנפשו. הרי, רופאים רבים וגדולים בדקו את סבת חליה, ולא מצאו פשר לדבר. היאך תקבל החולה את תשובת רבנו, שהיא חולת לב???

הוא התחבט רבות מה לעשות, ובאיזה צעד לנקט. לבסוף החליט להועץ בידו, רופא לב ממחה, ובעל שם עולמי, בבית החולים 'שערי צדק' בירושלים.

הוא גולל בפניו את פרטי המעשה, ואת תגובת רבנו. "אכן, - הגיב ידיו הרופא - ישנם מקרים נדירים כמו המקרה שספרת לי זה עתה, שאכן יש חזר בלב. בעיה זו עלולה אף להשליך על הראיה" - חזה הרופא את דעתו.

"ואם זאת הבעיה, אזי, יפה שעיה אחת קודם להבדק ולטפל בעיני!" - הבהיר את חמרת הענין. אותו חסיד מהר למסר את דברי הרבי לחולה, ואת עצת הרופא. חיש פנתה להבדק, אך - לשוא! לא נמצאו כל ממצאים לבעיה בלב.

שוב פנה החסיד אל ידידו הרופא, ושח לו את תוצאות הבדיקה. "אם רבנו אמר, אזי ברור, כי יש

דברים בגו!" - השיב הרופא בנחרצות, והוסיף שתבוא אליו, והוא יבדק את לבה. ושוב - תוצאות הבדיקה מצביעות, כי הלב תקין לחלוטין.

אך הרופא, נאמן לדברי רבנו, החליט לערך לה בדיקה יקרה מאד, הכרוכה בצום מספר שעות קדם לכן.

ואז - -

לתדהמתו הרבה, גלה, כי אכן! ישנו פגם חמור, חזר נצפה בלבה, ובעיה זו לא היה נתן לגלות בבדיקות הרגילות.

על אתר קבע הרופא תור לנתוח בזמן הקרוב, ואכן, הטפול הצליח למעלה מהמשער, ובחסידי שמים נתרפאה מחלי הלב לחלוטין. כעבר מספר חדשים שבה ראייתה להיות כאחד האדם, צלולה וחדה כבראשונה, ללא כל רושם מן התופעות שהיו לה.

"זהו נס בתוך נס", - התפעם הרופא - "גם העין נתרפאה, וגם הלב." לאחר רגע הוסיף הרופא, וחדד את דבריו, "דעי לך, כי בדרך כלל אין מגלים פגם זה אלא בגיל מבוגר, ואז מאחר מדי מכדי לתקן את המום, ולא נתן לטפל בזה. אך אצלך גלו את הבעיה בגיל צעיר, והצליחו לרפאותך!" - סים הרופא בהתרגשות.

האשה ובעלה הגיעו אל רבנו, להודות לו על פעלו, ולבשרו על רפואתה השלמה. בה בעת נצלו את המעמד, ובקשו, כי רבנו יברכם בבנים, יען יש להם רק בת אחת ויחידה, שנולדה לפני כעשר שנים.

רבנו ברכם.

ולתקופת השנה חבקו בן...

*

□ חולה מתקן □

"רבי, בני מאשז בבית הרפואה. הרופא הבהיר לי, שזהו חלי מסכן." - שפך אחד האברכים את דאגתו בפני רבנו, וחרדה נבטה מעיניו.

הרבי האזין לדבריו בשים לב. אך, למרבה ההפתעה נענע בראשו לשלילה.

"חלי מסכן?" - חלי מתקן!!!

כך פסק רבנו, והבעה מרגיעה נסוכה על פניו. "חלי מתקן! ההנך שומע? לא חלי מסכן, כי אם חלי מתקן!!!" הדגיש רבנו, וחזר על דבריו למשנה תקף.

האברך הביט ברבי בלא מאמין למשמע אזניו. פניו חמורות הסבר של הרופא עמדו לנגד עיניו, והאבחנה הרפואית עוד התגלגלה באזניו בקול רעם מחריד, 'בנך במצב מסכן!!!'

והנה - באה תשובתו של רבנו והפכה את הקערה על פיה. האמנם? הוא לא הבין את פשר תשובת רבנו. אך לבו אמר לו, כי מכאן תבא הישועה...

בהכנסו לבית הרפואה, קדם את פניו אחד הרופאים. "איננו מבינים, איננו יודעים... בנך נבדק שוב, ו - הוא בריא!"

הוא נעשה לחולה מ-ת-ק-ן-!!! - - -

ניתן לתרום בעמדות "נדרים פלוס" ע"ש עלון "אשרי האיש" קו "ומתוק לחכי" 04.847.30.50

עלון זה נתרם

כתובת מייל של מערכת הגליון
a13215113@gmail.com

לעילוי ולטובת נשמת

כ"ק מרן אדונינו מוריניו ורבינו עטרת ראשינו

רבי אברהם מנחם בן כ"ק מרן אדמו"ר רבי יהודה משה צוקללה"ה

בעל הספה"ק "אמרי מנחם"

נלב"ע ביום המר והנהמר י"ז אדר ב' תשס"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

נודב לע"נ

הרב נפתלי הרץ בן

הרב יוחנן דב הלוי ז"ל

נלב"ע י"ב חשוון

ת. נ. צ. ב. ה.

נודב לע"נ

הרב מרדכי מנחם מנדל בן

הרב אהרן אריה ז"ל

נלב"ע ה' תמוז תשפ"א

ולע"נ האשה החשובה מרת

רבקה בת הרב משה חיים ע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פיגנבוים הי"ה,

או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ן 540321-ע"ש ישראל בנימין פיגנבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.